

Beszédek, rövidек, vádolóak. De a vádlóknak nincs hitelük, hisz mielőtt saját fejükre hullott a csillagjuk, ők segítettek emelni és akkor nem látták, hogy sarkai eleven testekbe fúródnak. Akkor azt hitték, ők is vele emelkedhetnek az élő hús-hekatombák fölé. A tömeg némán hallgatja őket. Csak akkor tör fel a hang, amikor a kezek élő láncot alkotva összekulcsolódnak és együtt mondjuk: esküszünk... fogadjuk...

És nem fogy el a virág, nem lehet a füzér végét látni. Harangszó, autókürtök, egy percre megáll az élet. Bontják a ravatalt. A koporsót nem kezek, de virágok viszik. Már fél három és még mindig jönnek a virágok. Elborítják a Hősök sírját, a királyok szobrait, a lámpaoszlopokat. 1989. június 16-án szavazott Budapest népe.

r. Kövér Ilona

Mi van az Orlay utcában?

Megpróbálunk tényeket felsorolni. Nem véleményeket. Kérjük Olvasóinkat, vonjanak le adandó következtetéseket. Előre kérünk mindenkit, hogy a későbbi időpontban kitűzendő egyházközségi választásra nagyon figyeljenek oda!

Május 29-én, szombaton Budapesten járt a bécsi Mechitarista Kongregáció küldöttsége **Paulus Kodjanian** generális apát úr vezetésével.

A küldöttség tagjaként jelen volt **Vahan Hovagimian** atya is, a budapesti Örmény Katolikus Egyházközség plébánosa.

A küldöttség tájékozódott az Orlay-utcai plébánia körüli helyzetről, találkozott a magyarörménység képviselőivel, valamint az Örmény Katolikus Egyházközség felettes egyházi szerveivel.

A látogatás első, közvetlen következménye, hogy a június 5-ére kitűzött egyháztanácsi választást elnapolták.

A háttér

(Idézet az ARARÁT c. lap 1996/22. számából)

Örömmel tudatjuk, hogy az Örmény Katolikus Közösség a "Magyarországi Katolikus Egyházközségi Képviselőtestületek Szabályzata" szerint megválasztotta Egyházközségi Képviselőtestületét, melynek a megbízása öt évre szól, tagjai munkájukért ellenszolgáltatásban nem részesülnek:

A képviselőtestület tagjai: Avanesian Gurgenné, Karapetian Karine, Göcseián Antalné, Dr. Moldován Kristóf, Diramerján Onnig, Simon J. Záven, Dr. Szám László, Balabanian Hartioun, Károlyi Jánosné, Nazarjan Hamlet, ifj. Göcseján Antal, Aján Andrea.

A híradást aláírta (az ugyanezen híradás szerint első rendes ülését 1996. IX. 23-én megtartó), említett Egyházközségi Tanács pénztárosa, dr. Moldován Kristóf.

A Budapesti Örmény Kisebbségi Önkormányzatok Társulása tiltakozott az ellen, hogy hallomás szerint folyó év június 5-re egyháztanácsi választást tűztek ki. Az előző, vitatható választás következtében az Orlay utcában olyan egyháztanács működött, amelynek - mint erre nemrég fény

derült - a Kánonjog szerint kötelező, püspöki kinevezése (nominatio) nem történt meg.

Pedig az előbb idézett ARARÁT beszámoló éppen a Magyarországi Katolikus Egyházközségi Képviselőtestületek Szabályzatára hivatkozott, amely a Corpus Iuris Canonici /Kánonjog/ alapján áll. És abban írva vagyon, ami írva vagyon: **megyéspüspöki kinevezés nélkül** az egyháztanács nem létezik.

De ki akar itt a római pápa fennhatósága alá tartozni? Százvalahányan vélhetően nem, hiszen új egyházat alapítottak. (Erre még visszatérünk.)

Egyesek talán furcsának találják, de az Egyházjog logikus... azt is kimondja például, hogy aki más egyházat alapít, az automatikusan kizáródik a Katolikus Egyházból: exkommunikálja önmagát. És azt is mondja az Egyházjog, hogy egyháztanácsi tag csakis megkeresztelt, feddhetetlen életű... és természetesen olyan ember lehet, aki az Egyház tagja.

Vagyis nincs **exkommunikatio** alatt!

Létezik a Fővárosi Bíróságon egy ügyirat 7.Pk. 60.889/1998. szám alatt. Ez egy új egyház, a **Magyarországi Örmény Egyház** bejegyzésének okirata, amelyet 124-en írtak alá. (Az érvényes magyar törvény szerint száznál több fő szükséges egy új egyház bírósági bejegyzéséhez.)

A másolat pecsétje: "Igazolom, hogy ez a teljes másolat a Fővárosi Bíróságon 7. Pk. 60.889/1998 szám alatt iktatott ügyirattal megegyező. Bpest, 1999 június 1."

Az ügyirat Nyilatkozatot és 124 aláírást tartalmaz.

Új egyház?

Ha korábban létezett volna "Magyarországi Örmény Egyház", nem kellett volna minimum száz aláírással támogatva bejegyeztetni a bíróságon. De tudjuk, ilyen egyház eddig nem létezett. Ki, miért, milyen elvekre alapozva hozta létre?

A bíróságon iktatott dokumentumok szerint az új egyház alapszabályát 1998 augusztus 2-án, alakuló ülésükön fogadták el, október 4-én módosították.

Megválasztották az egyházközségi tanácsot is:

elnök - dr. Moldován Kristóf,

elnökhelyettes - Avanesian Alex és dr. Peltekian Aram,

jegyző - Simon J. Zaven,

aljegyző - dr. Garaguly István,

pénztáros - Göcseján Antalné,

önkormányzati és egyházi összekötő Rudas Valéria,

gazdasági gondnok - Nazarjan Hamlet és Penyásko Imre,

számvizsgáló bizottság - dr. Szám László és ifj. Göcseján Antal,

lelkipásztori bizottság - Károlyi Zsaszmen és dr. Zakariás Richárd,

egyházi szóvivő - Hutterer Ingrid.

Vidéki képviselők - Sólyomvári György, id. Aján Gerő, dr. Malhazián Armen.

Az új egyház alapszabályának IV. fejezetében ez olvasható:

"Az egyház vállalkozási tevékenységet folytathat, vállalatot alapíthat, gazdasági társaságot hozhat létre, intézményeket működtethet (...), az egyház céljára használt épületet jogosult részlegesen

hasznosítani, temetőt fenntartani." Tovább: "Az egyház vagyona az egyház más egyházzal való egyesülés, szétválás esetén a jogutód egyház tulajdonába kerül."

Tehát egyesülünk, szétválunk, újabb egyházat alapítunk, létre hozzuk az egyház egyházának egyházát, jogutódlunk, a vagyont pedig (templom, könyvtár, múzeum), ami nem a "miénk" volt, hanem elődök által minden magyarországi örménykatolikusé, vagyonjogilag pedig a Katolikus Egyházé... - hát azt a vagyont, azt bizony, visszük magunkkal. Addig alakítgatunk és jegyeztetgetünk be, amíg sikerül elkamuflálni mindent.

Néhány, lényeges megjegyzés a névsorral kapcsolatban:

Az új egyház bejegyzését támogató 124 aláírás között id. Aján Gerő neve nem szerepel. Ő nem egyházalapító. Vélhetően tudta nélkül "megelőlegezték" neki az új egyház vidéki képviselő tisztségét.

Az új egyház egyházközségi tanácsának névsora számos egyezést mutat az 1996-ban létrehozott örmény katolikus plébánia egyháztanácsának névsorával. (Tessék összehasonlítani!)

Ismételjük: aki új egyházat alapít, automatikusan kizárja magát a Római Katolikus Egyházból, ily módon egyháztanács tagja sem lehet.

Az új egyház bejelentett székhelye: Budapest XI. Orlay utca 6., vagyis a Budapesti Örmény Katolikus Lelkészség....

Még egy idézet az ARARÁT 1996/22-es számából, dr. Moldován Kristóf tollából:

"A Gazdasági Bizottság felel az egyházi törvények és a gazdasági törvények betartásáért, továbbá gondját viseli az egyházi vagyonnak, irányítja az egyház pénzügyi gazdálkodását. "

Bárcsak...! De az említett - amúgy, egyházjogilag nem létező - egyháztanács pénzügyi, gazdasági tevékenységét ellenőrizni nem lehetett.

Végezetül ismét egy idézet a Magyarországi Örmény Egyháznak a Fővárosi Bíróságon 7. Pk. 60.889/1998. szám alatt bejegyzett alapszabályából:

V. fejezet, 4. pont:

"A vallási felügyeletet a bécsi mechitarista egyház látja el. A bécsi felekezet és a Magyarországi Örmény Egyház vezetősége folyamatosan tartják a kapcsolatot és konzultálnak. Bécs részéről a jelenlegi vezető P. Vahan Hovagimian."

Kérdés, hogy mindig, mindenki tud-e arról, ha valaki, valamikor és valamire hivatkozásul használja a nevét?

Egyáltalán: mi ez az egész?

Kedves Olvasóink!

Ismételten kérjük: írják meg véleményüket mindazokban a kérdésekben, amelyek a magyarörmény közösséget érintik.

Szeretnénk, ha az Erdélyi Örmény Gyökerek Füzeteket Önök írják.

A beküldött írások, levelek mellett jelezzék, nevüket adják-e a közléshez, vagy csak "név és cím a szerkesztőségben" jelzést kívánnak.

Várjuk leveleiket, írásaikat'.

Ugyanaz. Sokadszor

"Persze: az embernek arról kell beszélnie és írnia, tanítania, amit a legjobban ismer. És én életem most már majd háromnegyedét Amerikában éltem le amerikai családdal, amerikaiak között. S ezen felül: ez a könyv nem magyar, hanem angol stílusgyakorlat. Már hosszú évek óta nemcsak angolul írok, hanem angolul gondolkodom, sőt angolul számolok, és többször angolul álmodom; ugyanakkor magyarul érzek és imádkozom, de az utóbbi igazán privát ügy. Ami nem privát, az az ember munkája és írása."

(Magyar Nemzet 1999. június 5. John Lukacs előadása a Magyar Tudományos Akadémia szervezésében az "Évek..." című könyvének szentelt beszélgetésen.)

"Vagy ötvenéves voltam, amikor hirtelen ráészméltem a kettősségem lényegére, hogy Magyarország a hazám, Amerika az otthonom, hogy Magyarország az anyám, s Amerika a feleségem."

John Lukacs okos, tisztességes szavai eszünkbe juttatják: ahhoz, hogy a kettős kötődést, a kettősség lényegét valaki megértse, szemmel láthatólag intelligencia és működő lelkiismeret kell. Persze, (azok figyelmébe, akik nem egészen vannak tisztában a magyar nyelvvel): a "kettősség" nem "kétkulacsosságot" jelent.

Június 4-én, pénteken, a Zuglói Örmény Kisebbségi Önkormányzat által a Világosító Szent Gergely tiszteletére rendezett ünnepségen a következő kijelentést hallottuk:

"Az örmény diaszpóra megmaradásának két feltétele: az örmény nyelv és az örmény ortodox vallás megőrzése." (Nem félreírás: "örmény ortodox vallás" hangzott el. Meg a nyelv. Persze, a mi, magyar kultúránkban is van ilyen, ismert mondás: nyelvében él a nemzet. Valóban, nyelvében él a nemzet ott és akkor, ahol és amikor...)

De **melyik** nemzet? És hol? És mikor?

Veszélyesek a különféle körülményekre alkalmazott szentenciák. Bizonyos-e, hogy valamely közkeletű megállapítás **mindig, minden környezetben** érvényes?

Melyik agresszió rosszabb? Az-e, ha valakivel elfelejtetik a nyelvet, vagy ha erőszakkal rátukmálják azt? (Esetleg "nyelvi" és "vallási" szempontok miatt kitagadják, elkezdik híresztelni: ő nem is az, ami... Identitásából akarják kitudni.)

Megint és megint visszatérünk az alapkérdéshez.

Aki ugyanis Magyarországon ma az örmény származásúak, magyarörmények körében az